

ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა

(მეხუთე პერიოდი: 25 მაისი-7 ივნისი, 2012 წ.)

სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტი, ფონდ „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ მხარდაჭერით, ახორციელებს კვლევით პროექტს, რომლის სახელწოდებაცაა: „ტელეკომპანიებისა და საზოგადოების საინფორმაციო პრიორიტეტების შესაბამისობის კვლევა წინასაარჩევნო პერიოდში“.

პროექტის შინაარსი გულისხმობს აპრილიდან ოქტომბრის ჩათვლით 7 ტელეკომპანიის მთავარი საინფორმაციო პროგრამის მონიტორინგს. მონიტორინგის საფუძველზე გამოვლინდება თითოეული ტელეკომპანიის მხრიდან საზოგადოებისთვის ყოველი ორი კვირის განმავლობაში ყველაზე ინტენსიურად მიწოდებული, ანუ პრიორიტეტული თემა. თემის გაშუქების ინტენსივობა სამი პარამეტრის საფუძველზე დგინდება:

- ✚ ერთსა და იმავე თემაზე ერთსა და იმავე ტელევიზიაში ორი კვირის განმავლობაში გასული სიუჟეტების რაოდენობა;
- ✚ ამ სიუჟეტების ადგილი (რომელ ნომრად გავიდა) დღის მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში;
- ✚ ამ სიუჟეტებისთვის დათმობილი დრო (წუთებისა და წამების რაოდენობა).

თემების გამოვლენისთანავე ხდება მათი რანგირება თბილისში რეპრეზენტაციულად შერჩეული 400 რესპონდენტის მიერ და შედეგები ყოველ ორ კვირაში ერთხელ ქვეყნდება. მეტი ინფორმაცია პროექტის შესახებ შეგიძლიათ წაიკითხოთ შემდეგ მისამართზე: <http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=885>

ტელევიზიების მონიტორინგი 2012 წლის 2 აპრილს დაიწყო და უკვე გამოქვეყნებულია ოთხი პერიოდის ანგარიში (<http://cdi.org.ge/geo/info/news?info=887>, <http://cdi.org.ge/main/?p=790#more-790>, <http://cdi.org.ge/main/?p=966#more-966>, http://cdi.org.ge/main/wp-content/uploads/2012/06/report_week_4.pdf).

მოცემული ანგარიში სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის მიერ ჩატარებული მედიის კვლევის მეხუთე ორკვირიანი პერიოდის შედეგებს აჯამებს. კვლევა ორსაფეხურიანია და პირველ ეტაპზე მიზნად ისახავდა 2012 წლის 25 მაისიდან 7 ივნისის ჩათვლით 7 ტელეკომპანიის მიერ ყველაზე ინტენსიურად გაშუქებული თემების გამოვლენას.

აღსანიშნავია, რომ ანგარიშში მოცემულია მხოლოდ მიღებული შედეგების აღწერა. შედეგების ანალიზი გამოქვეყნდება მონაცემების უფრო ხანგრძლივი პერიოდით დაგროვების შემდეგ.

2012 წლის 25 მაისიდან 7 ივნისის ჩათვლით, საქართველოს ტელევიზიებმა ყველაზე ინტენსიურად სამი თემა გააშუქეს:

1. ჰილარი კლინტონის ვიზიტი საქართველოში;
2. მაია მიმინოშვილის გათავისუფლება გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის თანამდებობიდან;
3. კონტროლის პალატის საქმიანობა (დიაგრამა #1, #2).

მოცემული პროექტის ფარგლებში, მედიის მონიტორინგის მეხუთე ორკვირიან პერიოდში, ისევე, როგორც გასული კვირების ანგარიშებში, ამჯერადაც თანხვედრილია სამი ტელევიზიის - საზოგადოებრივი მაუწყებლის, „იმედისა“ და „რუსთავი 2“-ის პირველი პრიორიტეტული თემა. ამასთანავე, დამატებით კიდევ ერთი ტელევიზია - „რეალ ტვ“ აშუქებს ჰილარი კლინტონის ვიზიტს საქართველოში, როგორც ყველაზე პირორიტეტულ საკითხს.

მონიტორინგის მეოთხე ორკვირიანი პერიოდის მსგავსად, დაემთხვა ორი ტელევიზიის - „მაესტროსა“ და „მე-9 არხის“ - მთავარი თემაც, ამჯერად, მაია მიმინოშვილის გათავისუფლება გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის თანამდებობიდან. განსხვავებული პრიორიტეტული თემა აქვს მხოლოდ „კავკასიას“ – კონტროლის პალატის საქმიანობა.

ჰილარი კლინტონის ვიზიტი მეორე პრიორიტეტულ თემად გააშუქეს „მაესტრომ“ და „მე-9 არხმა“ - ამგვარად, დაემთხვა ამ ორი ტელევიზიის როგორც პირველი, ასევე, მეორე პრიორიტეტული თემა.

„იმედის“, „რუსთავი 2“-ისა და საზოგადოებრივი მაუწყებლის პრიორიტეტული თემების სამეული ამჯერად შინაარსობრივად სრულიად იდენტურია, განსხვავდება მხოლოდ მეორე და მესამე პრიორიტეტული თემების რიგითობა. მეორე/მესამე თემად აღნიშნული ტელევიზიები აშუქებდნენ კახი კალაძესთან დაკავშირებულ სკანდალს და პრეზიდენტის შეხვედრებს მოსახლეობასთან.

დაემთხვა, ასევე, „მაესტროსა“ და „კავკასიის“ მესამე თემა - სხვადასხვა საპროტესტო აქცია. ამ ორ ტელევიზიას კიდევ ერთი თემა ჰქონდა საერთო - მაია მიმინოშვილის გათავისუფლება, რომელიც „მაესტროსთვის“ და „მე-9“ არხისთვის პირველი პრიორიტეტული თემა იყო, ხოლო „კავკასიისთვის“ - მეორე პრიორიტეტული თემა. თუმცა, მაია მიმინოშვილის თემა საერთოდ არ მოხვდა პირველი არხის, „იმედის“, „რუსთავი 2“-ისა და „რეალ ტვ“-ს პრიორიტეტულ თემებს შორის. „კავკასიის“ პირველი პრიორიტეტული თემა - კონტროლის პალატის საქმიანობა - მესამე პრიორიტეტულ თემად გააშუქა „რეალ ტვ“-მ.

მოცემული პერიოდის მონიტორინგის შედეგების მიხედვით, ტელევიზიების პრიორიტეტული თემების უმეტესობა ემთხვევა სხვა ტელევიზიის ერთ თემას მაინც. ორად ორი პრიორიტეტული თემა გამოიკვეთა, რომელიც გააშუქა მხოლოდ ერთმა ტელევიზიამ:

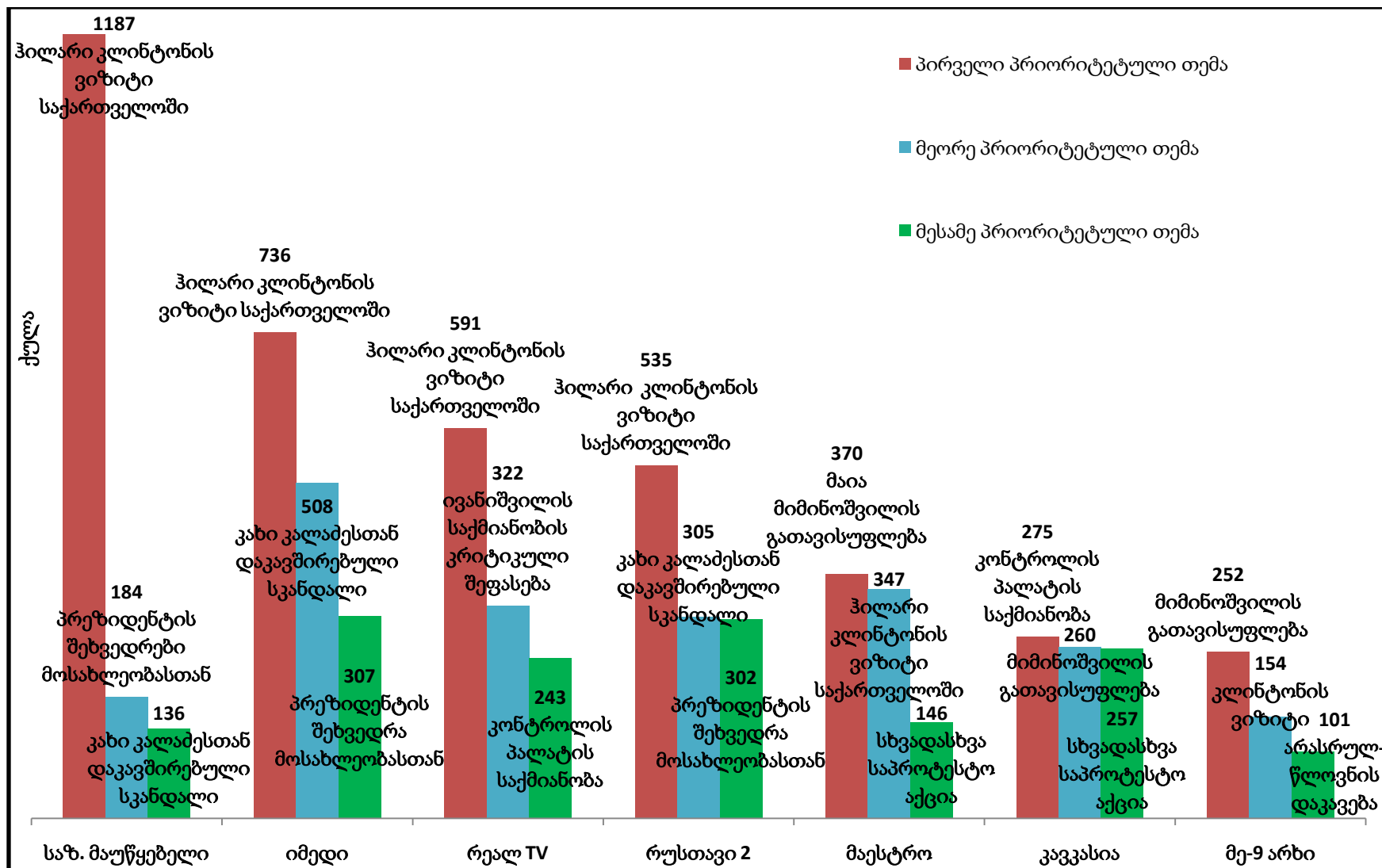
ა) „რეალ ტვ“-მ: ბიძინა ივანიშვილის კრიტიკა;

ბ) „მე-9 არხმა“: შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე არასრულწლოვნის დაკავება და გათავისუფლება.

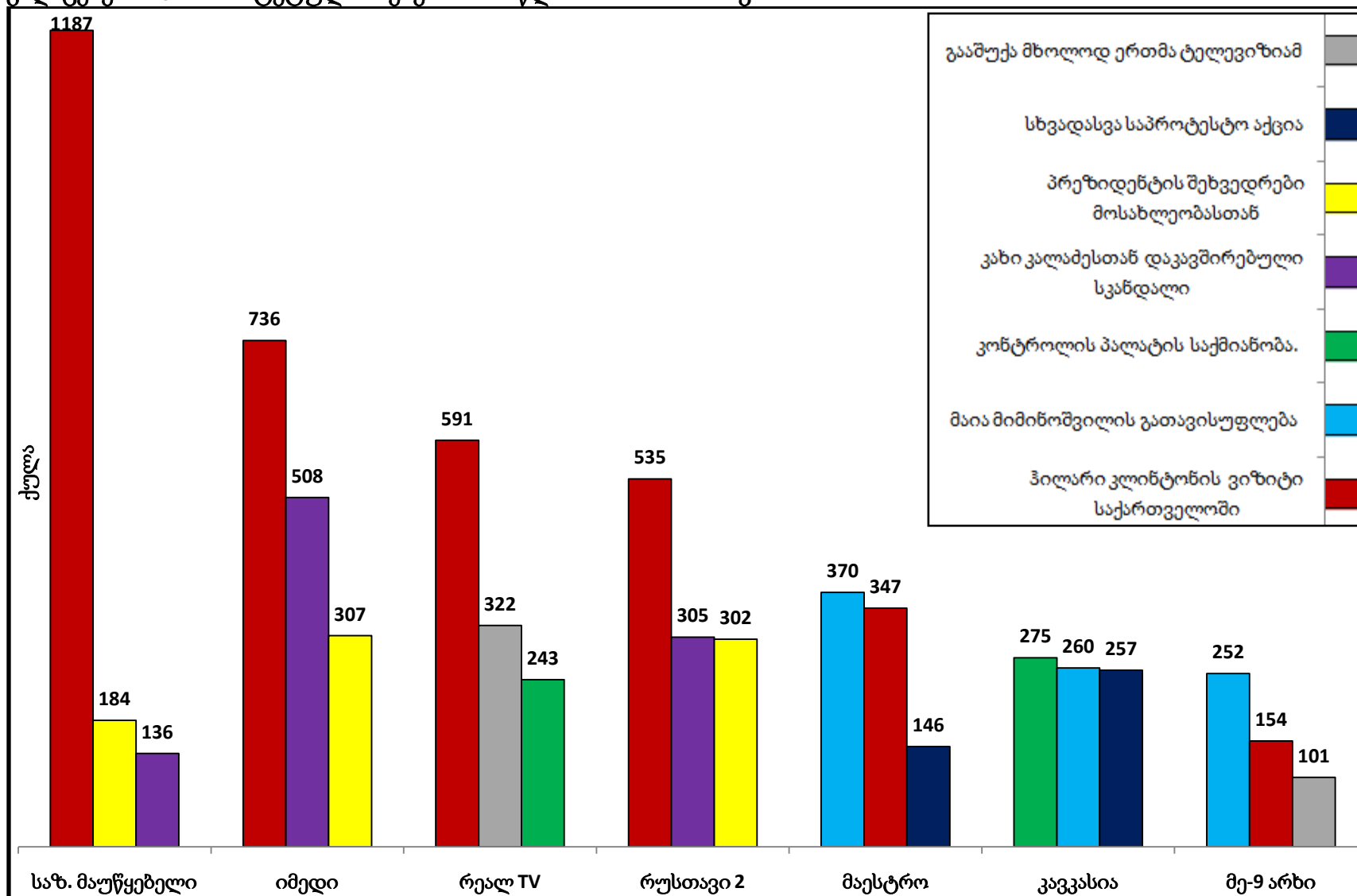
„კავკასია“ იყო ერთადერთი ტელეკომპანია, რომლის სამ პრიორიტეტულ თემას შორის არ მოხვდა ჰილარი კლინტონის ვიზიტი საქართველოში. აგრეთვე, ამ ტელეკომპანიას ჰქონდა ყველა სხვა ტელევიზიისგან განსხვავებული პირველი პრიორიტეტული თემა.

რაც შეეხება გაშუქების ინტენსივობას, ჰილარი კლინტონის ვიზიტი საქართველოში იყო თემა, რომელიც ყველაზე ინტენსიურად გაშუქდა 2 აპრილიდან (საანგარიშო პერიოდის დაწყებიდან) მოყოლებული, ყველა თემას შორის. პირველი არხის მიერ ამ თემის გაშუქებამ, ჯერჯერობით, უპრეცედენტოდ მაღალი ქულა - 1187 - მოაგროვა. თუ პირველ არხს არ ჩავთვლით, ამჯერად, ყველა ტელევიზიაში პრიორიტეტული თემები მეტ-ნაკლებად თანაბარი ინტენსივობით გაშუქდა და არ იგრძნობოდა რომელიმე თემის განსაკუთრებით ინტენსიური გაშუქება, სხვა თემებთან შედარებით. ორი აპრილიდან მოყოლებული, ყველაზე დიდი დისბალანსი პირველი პრიორიტეტული თემის გაშუქებასა და დანარჩენი თემების გაშუქებას შორის იყო სწორედ 25 მაისი - 7 ივნისის პერიოდში, საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში.

დიაგრამა #1. საქართველოს სატელევიზო არხების საღამოს საინფორმაციო გადაცემების პრიორიტეტული თემები 2012 წლის 25 მაისი - 7 ივნისი.

დიაგრამა #2. პრიორიტეტული თემების თანხვედრა - საქართველოს სატელევიზიო არხების სადამოს საინფორმაციო გადაცემების პრიორიტეტული თემები 2012 წლის 25 მაისი - 7 ივნისი.

კვლევის მეორე ეტაპზე, 2012 წლის 10-13 ივნისს, „სოციალური კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტმა“ (ISSA), სამოქალაქო განვითარების ინსტიტუტის დაკვეთით, ჩაატარა მასობრივი სოციოლოგიური გამოკითხვა თბილისში.

სულ გამოიკითხა 400 რესპონდენტი თბილისის ათივე ადმინისტრაციულ რაიონში. გამოყენებულ იქნა მრავალსაფეხურიანი კლასტერული შერჩევის მოდელი. თბილისის თითოეულ რაიონში შერჩევის მოცულობა გადანაწილდა რაიონებში საარჩევნო უბნების პროპორციულად, ხოლო თითოეულ რაიონში საარჩევნო უბნების შერჩევა განხორციელდა შემთხვევითი შერჩევის პრინციპით. რესპონდენტთა შერჩევა მოხდა ოჯახებში ოჯახის წევრთა სიიდან კიშის ცხრილის მიხედვით. თითოეულ შერჩევის წერტილში (რომელიც საარჩევნო უბანს ემთხვევა) საშუალოდ გამოიკითხა 8 რესპონდენტი. სულ გამოკითხვამ დაფარა 50 შერჩევის წერტილი (საარჩევნო უბანი). მთელი შერჩევისათვის ცდომილება შეადგენს 4.9%-ს 95%-იანი საიმედოობით. გამოკითხვა ჩატარდა პირისპირ ინტერვიუს მეთოდით. კვლევამ უზრუნველყო რესპონდენტთა ანონიმურობის მაქსიმალური დაცვა.

გამოკითხვის ფარგლებში, რესპონდენტებს უნდა შეეფასებინათ ტელევიზიების სადამოს საინფორმაციო გამოშვების მიერ გაშუქებული სამივე პრიორიტეტული თემის მნიშვნელოვნება (პირადად მათთვის) და მოეხდინათ მათი რანგირება პირველ რიგში, მეორე რიგში და მესამე რიგში მნიშვნელოვნების მიხედვით.

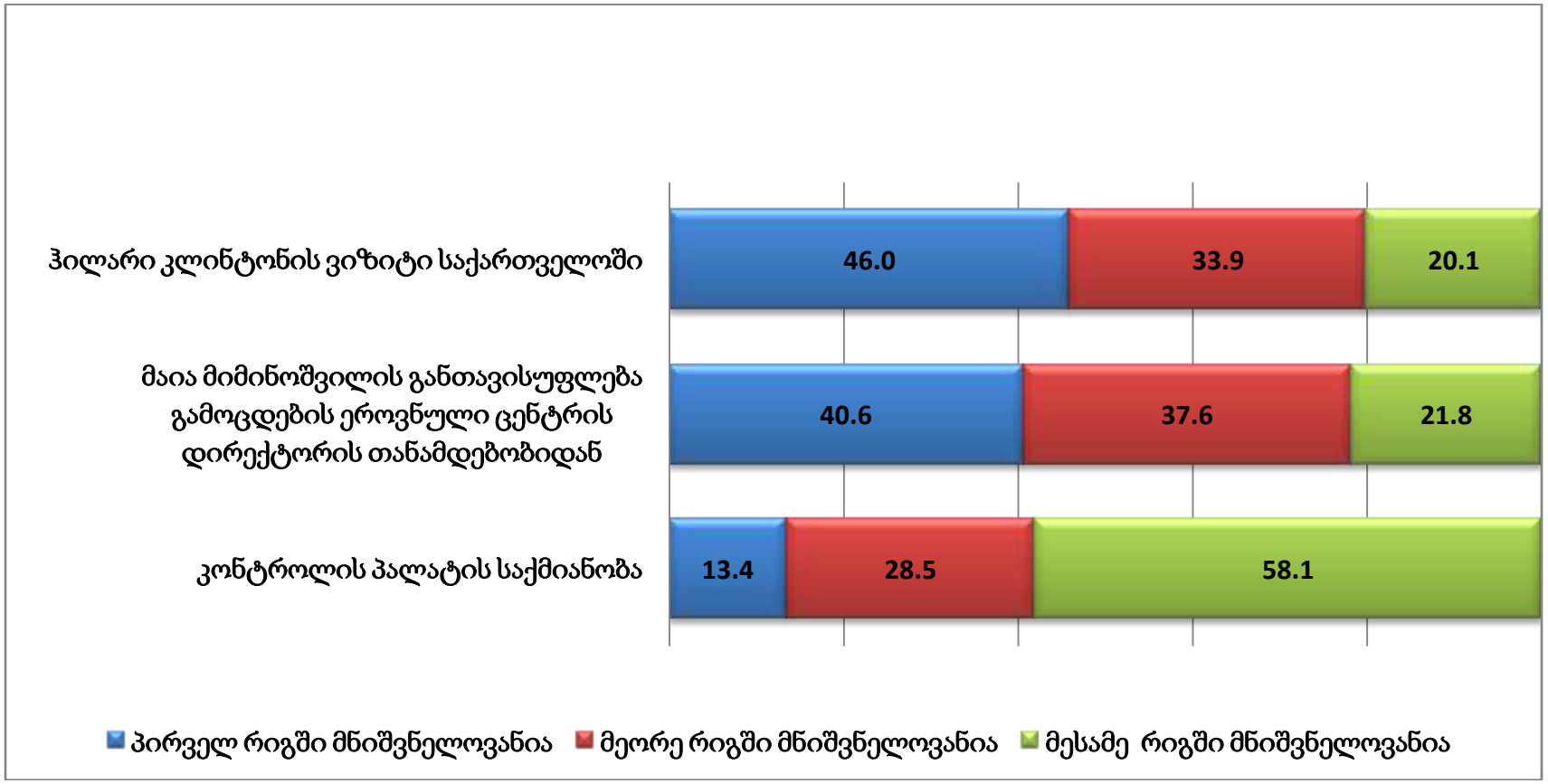
თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ საქართველოს სატელევიზიო არხების მიერ გაშუქებული სამი ყველაზე მნიშვნელოვანი თემიდან გამოკითხულთა 46% ჰილარი კლინტონის ვიზიტს მიიჩნევს საქართველოში ყველაზე მნიშვნელოვანად, ხოლო 33.9% - მეორე რიგში მნიშვნელოვანად. გამოკითხულთა 40.6% მიიჩნევს, რომ გამოცდების ეროვნული ცენტრის დირექტორის თანამდებობებიდან მათ მიმინოშვილის გათავისუფლებაა პირველ რიგში მნიშვნელოვანია. იგივე საკითხი რესპონდენტთა 37.6% მიაჩნია ჩამოთვლილი საკითხებიდან მეორე რიგში მნიშვნელოვანად. გამოკითხულთა მხოლოდ 13.4% ფიქრობს, რომ კონტროლის პალატის საქმიანობაა დასახელებულ სამ თემას შორის ყველაზე მნიშვნელოვანი. გამოკითხულთა 28.5% კონტროლის პალატის საქმიანობას ჩამოთვლილი საკითხებიდან მეორე რიგის მნიშვნელობის თემად მიიჩნევს (დიაგრამა #3).

ასევე, თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვამ აჩვენა, რომ იმ საკითხებიდან, რომელთა შესახებაც მოქალაქეები ისურვებდნენ ინფორმაციის მიღებას, არჩევნების სამართლიანობა, გამჭვირვალობა და დემოკრატიულობა ყველაზე მნიშვნელოვანია - ასე ფიქრობს გამოკითხულთა 15%; მეორე ადგილზეა სოციალური კეთილდღეობა - 10.9%; მესამეზე

კი დასაქმების/უმუშევრობის პრობლემები მოგვარება - 6.7%. დიაგრამა #3 აჩვენებს ასევე სხვა საკითხებს, რომელთა შესახებაც ისურვებდნენ გამოკითხულები მედიისგან ინფორმაციის მიღებას.

კითხვა ფორმულირებული იყო შემდეგი სახით: *„2012 წელი საპარლამენტო არჩევნების წელია. მოსალოდნელია, რომ ოქტომბერში დაგეგმილი არჩევნები კონკურენტული იქნება, ხოლო არჩევნების შედეგები - ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი. ახლა შეგკითხებით, არჩევნებთან დაკავშირებით, რომელი თემების შესახებ გსურთ ინფორმაციის მიღება მედიასაშუალებებით?“*

დიაგრამა #3; თბილისში საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები 25 მაისიდან 7 ივნისის ჩათვლით ტელევიზიების საღამოს საინფორმაციო გადაცემებში გაშუქებული პრიორიტეტული თემების მნიშვნელობის შესაფასებლად.

დიაგრამა #4; საზოგადოების აზრის გამოკითხვის შედეგები თბილისში - რა საკითხებზე სურს საზოგადოებას მედიისგან ინფორმაციის მიღება (2012 წლის 10-13 ივნისი).

